

بی دقتی‌های رایج در آزمون سراسری

حامد فرهمند - مشاور تحصیلی

وقتی از جلسه ی امتحان خارج می شوید، احساس خوبی دارید. حس می کنید موفق شده‌اید با اتکا به قدرت علمی خود در همه‌ی دروس درصد مورد انتظار خود را کسب کنید. اما اتفاق ناگوار وقتی می افتد که پاسخنامه‌ی خود را با کلید آزمون مقایسه می کنید. همه‌ی درصدها به طور چشم‌گیری با درصدهای مورد انتظار متفاوت است.

این اتفاق برای عده‌ی زیادی از داوطلبان رخ می دهد و به همین سادگی نتایج سال‌ها تلاش آن‌ها در معرض خطر قرار می گیرد. اما علت چیست...؟

اگر با این افراد صحبت کنید روی یک پاسخ اتفاق نظر دارند. «**بی دقتی**».

اما آیا راه حلی وجود دارد...؟ بعضی از داوطلبان احساس می کنند بی دقت هستند و بر این باورند که این بی دقتی ذاتی است. در حالی که این باور به کلی غلط است. واقعیت این است که ریشه‌ی بی دقتی عدم تمرکز است و تمرکز امری اکتسابی است. در نتیجه می توان با افزایش تمرکز بر این بی دقتی‌ها غلبه کرد. فقط کافی است ریشه‌ها شناسایی شوند و با انجام تمرین‌های مناسب آن‌ها را برطرف کنیم.

یکی از مهم ترین و رایج ترین بی دقتی‌ها، اشتباه خواندن صورت پرسش و بعضاً اشتباه خواندن گزینه‌هاست. این بی دقتی معمولاً در انتهای متن پرسش‌ها رخ می دهد. مثلاً خواندن است به جای نیست، یا نادیده گرفتن کلمه ی به جز... در انتهای پرسش. دلیل این بی دقتی استرس ناشی از احساس کمبود وقت است که سبب ایجاد دور باطل عجله و استرس در داوطلب می شود.

باید به این نکته توجه کرد که زمان اختصاص داده شده به پرسش باید صرف دو مقوله شود اول خواندن پرسش و دوم حل آن. مخصوصاً در دروس عمومی بیشتر زمان مربوط به خواندن پرسش است و تجزیه و تحلیل پرسش‌ها زیاد زمان بر نیست. در نتیجه مهم ترین بخش پرسش، درست خواندن آن است. باید با آرامش و بدون عجله پرسش را خواند و بهترین راه برای از بین بردن این اشتباه، تمرین خواندن سریع و بدون اشتباه پرسش‌ها در تست‌های زمان دار و آزمون‌های آزمایشی است.

اما گاهی پرسش به درستی خوانده می شود اما در هنگام انتقال گزینه‌ی درست به پاسخنامه، داوطلب گزینه را به اشتباه وارد می کند. مثلاً گزینه‌ی مورد نظر ۴ است اما داوطلب به اشتباه گزینه‌ی ۱ را انتخاب می کند. دلیل

این بی دقتی‌ها معمولاً کاهش غیر ارادی توجه است. به این معنی که داوطلب پس از کشف پاسخ صحیح احساس می کند کار به پایان رسیده و باید توجه خود را به پرسش بعد معطوف کند و در نتیجه در مرحله‌ی انتقال پاسخ، دچار کاهش تمرکز می شود. این اشتباه در دروس محاسبه ای به شکلی متفاوت نیز اتفاق می افتد. مثلاً وقتی پاسخ پرسش عدد ۱ است و این عدد در گزینه‌ی دو درج شده است، داوطلب به جای گزینه‌ی ۲ گزینه‌ی ۱ را انتخاب می کند و علی رغم تسلط علمی، نمره‌ی پرسش را از دست می دهد.

برای پرهیز از این بی توجهی باید داوطلب تمرین کند که بعد از پیدا کردن گزینه‌ی درست، مقداری درنگ کند تا دچار کاهش تمرکز نشود سپس گزینه ی درست را در پاسخ‌نامه علامت بزند. هم چنین او می آموزد که تا زمان ورود پاسخ در پاسخ‌نامه شماره‌ی گزینه را در ذهن خود تکرار کند و پس از پر کردن گزینه نیز یک بار دیگر پاسخ‌نامه را کنترل نماید. این کار نیز نیازمند تمرین در زمان تست زدن است که توصیه می شود داوطلبان حتی در زمان هایی که آزمون نمی دهند نیز از برگه های پاسخنامه‌ی مشابه پاسخنامه‌های آزمون اصلی استفاده کنند.

این اتفاق نیز زیاد می افتد که داوطلبی گزینه را به درستی انتخاب می کند ولی مثلاً به جای پر کردن گزینه‌ی ۳ پرسش ۴۴، گزینه‌ی ۳ پرسش ۴۵ یا گزینه‌ی ۳ پرسش ۴۳ را پر می کند. این پدیده وقتی اتفاق می افتد که داوطلب به غلط احساس می کند پرسش قبل را پاسخ داده و در نتیجه پاسخ را در خانه‌های مربوط به پرسش قبل وارد می کند.

راه حل برطرف کردن این اشتباه نیز مانند دسته‌ی دوم، این است که قبل از پر کردن گزینه‌ی درست حتماً باید گزینه و شماره‌ی پرسش بررسی شود.

یکی از اشتباه‌های رایج که لطمه‌های جبران ناپذیر به داوطلبان وارد می کند، وارد کردن دسته جمعی پرسش‌ها در پاسخ‌برگ است. برخی داوطلبان فکر می کنند اگر مثلاً پرسش‌های ۱ تا ۱۰ را پاسخ دهند و سپس همه را یک جا در پاسخنامه وارد کنند، در زمان صرفه جویی کرده‌اند در حالی که این کار ضریب خطا در وارد کردن پاسخ‌ها را بالا می برد. علاوه بر این ممکن است در حین پاسخ به پرسش‌ها، زمان به پایان برسد و داوطلب تعداد زیادی از پرسش‌ها را حل کرده باشد ولی وقت نکند و پاسخ‌ها را اشتباه وارد کند. در نتیجه اکیدا توصیه می شود پرسشات به صورت یک به یک در پاسخ برگ وارد شوند.